

Pitkäsillan rytkypolkka

"Paavo, Kalevi, Paavo, Kalevi..."

Sanat polttivat Hilkan huulia, kun hän antoi niiden kuiskaten valahtaa vuoron perään nyppiesään kirkkaansinisen ruiskukan lehtiä.

"Paavo, Kalevi..." Ihania, rakkaita nimiä kumpikin, mutta kumpi ihanampi, kumpi rakkaampi? "Voi, kerro, ruiskukka-seni, kerro, neuvo minua valitsemaan elämäni suunta!" huudah-teli Hilkan tajunta katkeransuo-loisella epätoivon vimmallalla ker-ran toisensa jälkeen.

Neito nojaili he aitan oveen jännityksen puna poskillaan. Hän oli uhkea näky, rikkaan Suomisen kartanon ainoa tytär, vieläpä kylän paras lypsäjä. Jo yli kaksikymmentä vuotta hän oli neitsyytensä säilyttänyt, mutta nyt hän tunsu, että lopultakin oli tullut aika mennä miehelään.

"Kalevi, Paavo..."

Terälehdet vähenivät, jännitys kasvoi. Lopulta oli viimeinen vuorossa. Mutta voi, se petti. Se oli kaksiahaarainen luonnonoikku, Paavokalevi, Kalevipaavo yhtä aikaa. Pulma ei ratkennut vielä-kään.

"Mitähän jos lähtisin Pitkällesillalle, kerran minäkin, työmiehiä katselemaan", Hilikka yhtäkkiä keksi uhmakkaasti.

Pitkäsilta oli väenpuolen suosima tanssipaiikka, jonne ei valasväki yleensä vaivautunut. Ei ollut siellä Hilkkakaan koskaan käynyt, tiesihän hän, ettei se kartanon tyttärelle sopinut. Mutta nyt oli tosi kysymyksessä.

Ja sitä paitsi, siellä olisi Kalevi... Kalevi, tuo salskea portinvartija, joka päivisin rauhallisena lonksutteli veräjäänsä, mutta saattoi iltaisin antautua täysin sieluin lempiharrastukseensa, lyriikkaan. Ehkäpä hän tänäkin iltana lausuisi jotain... Tai Paavo,

jämerä nuori-isäntä, joka puhdetöinänsä niinikään harrasti lyriikkaa. Se olisi kulttuurista, se sopisi herrastytönkin korville.

Hilikka läheni Pitkäsillaa ujosti, hiipien, pensaiden suoja-sa, avoimia paikkoja kavahdel-len. Jo kaukaa kuului soitto, jenkkaa siellä jyskyttivät piiat ja rengit. "Niin rahvaan tapaista", ajatteli Hilikka, kuitenkin sisimmäs-sään myötämielisen kiihottuneena.

Jo avautui hänen silmänsä eteen Pitkäsilta koko komeudessaan iltaruskon viimeisen kilon heittäessä piteneviä varjojaan sen tervatuille palkeille.

Mutta mitä ihmettä siellä oli-kaan menossa!? Koko silta oli muuten tyhjä, mutta sen keskellä ähelsi kaksi vanteraa nuorukais-ta, hiki päässä ja kasvot punoitta-en.

Hilikka ei ollut uskoa silmiään, muttei voinut muutakaan. Hänen oli pakko taipua tunnistamaan nuo sillan kuninkaat: Paavo ja Kalevi, Kalevi ja Paavo.

"Ne tappelevat minusta!" ai-lahti Hilkan mielessä kuin etelämeren kuuma aalto olisi hulvahanut hänen yllensä. Hän tunsu punan kohoavan poskilleen, polviensa notkahtavan, kuin kesäisen kaurahalmeen miljoonien ruiskukkien suhisevan korvis-saan.

Mutta ei! Hän ei saisi näyttää tunteitaan, hän ei saisi päästää rahvasta nauramaan. Hän ei paljastaisi häivähdyksensä siitä myrskystä, joka hänen sisimmäs-

sään myllersi, ei nyt, ei tässä. Vasta sitten, kun Kalevi tulisi häntä vastaan puoliväliin Pitkäsillaa, rähjäisenä, mutta ylpeänä. Tai Paavo. Tai vaikka molemmat. Vasta sitten hän voisi antaa hieman periksi: "Sinä. Tulit - sittenkin..."

Kuin unessa Hilikka tajusi kymmenten silmäparien kääntyvän häneen, illan keskipisteeseen, soidinmenojen koppeloon. Musiikki taukosi.

Musiikki? Miksi ne olivat soitaneet, vaikka toisilla oli käynnissä kamppailu elämästä ja kuolemasta? Hilikka valpastui äkkiä, ikäänkuin heräsi unelmastaan. Kaikki ei ollut nyt kohdallaan, jokin oli pahasti vinossa.

Säikähtäneenä hän katsahti ympärilleen, pysähtyi, ja tajusi äkkiä koko karmean tilanteen. Eivät ne olleet hänestä tapelleet, eivät olleet tapelleet ollenkaan! Ne olivat menneet Karjalan sottiisia poikaparilla! Ne olivat sellaisia poikia!

Mikä tuska. Mikä häpeä. Hilikka sai vaivoin estetyksi kyöneleet. Hän pyörähti äkisti kannoillaan ja juoksi pois kohti kotia. Hän ei enää ikinä tulisi Pitkällesillalle, hän ei enää ikinä luottaisi yhteenkään kaksilahkeiseen. Ne olivat sellaisia poikia kaikki tyynni!

Takaansa hän kuuli ihmetteleviä murahduksia, pieniä naurunpyrskyänsäkin, ja Paavon ja Kalevin yhteen ääneen lausuman kehoituksen: "Soita pelimanni! Soita rytkypolkkaa!"

